З А К О Н
ЗА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ[1]
(пречистен текст)

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува платниот промет во земјата (во натамошниот текст: платниот промет), односите меѓу носителите на платниот промет и учесниците во платниот промет, односите меѓу носителите на платниот промет и Народната банка на Република Северна Македонија во делот за платниот промет, платните системи, порамнувањето на плаќањата, издавањето на електронски пари и надзорот на платните системи.

Член 2

Одделни поими употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. **"Платен промет "** се плаќања во денари што ги вршат учесниците во платниот промет преку носителите на платниот промет;
2. **"Учесник во платниот промет"** е домашно или странско, правно или физичко лице кое врши регистрирана дејност или друго физичко лице, кое врши плаќања во денари преку носителите на платниот промет;
3. **"Плаќање"** е уплата на готови пари на трансакциска сметка, пренос на средства од една трансакциска на друга трансакциска сметка и исплата на готови пари од трансакциска сметка;
4. **"Трансакциска сметка"** е сметка која претставува единствен и неповторлив нумерички податок кој служи за идентификација на учесникот во платниот промет, а преку која истиот врши плаќања;
5. **"Блокирана трансакциска сметка"** е трансакциска сметка на учесник во платниот промет за кој има евидентирано неизвршено решение за присилна наплата;
6. **"Платен инструмент"** е налог со кој учесникот во платниот промет му наложува на носителот на платниот промет да изврши плаќање;
7. **"Содржина на платен инструмент"** е збир на елементи на платниот инструмент кои носат информации за негова идентификација и негово извршување;
8. **"Медиум за пренос"** е носител на информации кој содржи платен инструмент и овозможува платниот инструмент да е достапен во пропишан временски период;
9. **"Форма на платен инструмент"** е распоред на елементите на платниот инструмент;
10. **"Решение за присилна наплата"** е налог за извршување од извршител, правосилна судска одлука за дозвола за извршување, задолжница, извршно решение за казна за прекршок, извршно решение за наплата на јавни давачки или решение на други органи овластени со закон;[2]

---

[1] Овој пречистен текст е составен од Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија" бр.113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12, 166/12, 170/13, 153/15, 199/15, 193/17, 7/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија" 31/2020).

[2] Согласно Законот за дополнување на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија " бр.59/12) зборот „ задолжница ‶ наведен во членот 2 точка (10) ќе се применува од 01.09.2012 година.

11. **"Плаќање со пресметка"** претставува меѓусебно намирување на паричните обврски и побарувања меѓу учесниците во платниот промет со компензација, асигнација, цесија, преземање на долг и други облици на меѓусебно намирување на обврски и побарувања;

12. **„Микроплаќање"** е плаќање на производи и услуги во поединечен износ не поголем од 1.000 денари при што согласноста да се изврши плаќањето се дава преку средства за телекомуникација, дигитални или информациско-технолошки уреди;

13. **„Посредник при микроплаќање"** е телекомуникациски или мрежен оператор или оператор на информациско-технолошки системи преку кој се вршат микроплаќањата и кој ги исполнува условите пропишани со овој закон;

14.**„Корисник на микроплаќање"** е физичко или правно лице кое има склучено договор за микроплаќање со посредник при микроплаќање, а доколку правно лице има склучено договори за микроплаќање во име на повеќе физички лица, под корисник на микроплаќање се подразбира секое физичко лице поединечно, односно секоја претплатничка линија поединечно;

15.**„Циклус на пресметка"** е период во кој посредникот при микроплаќање врши пресметка на трансакциите направени од страна на корисникот на плаќање кој не може да биде пократок од 28 дена и подолг од 31 ден;

16**."Конечност на плаќање"** е момент кога примачот на средствата може да располага со нив;

17**."Расположливи средства"** се сите средства на денарските и девизните трансакциски сметки на учесникот во платниот промет - должник, кај носителот на платниот промет, од кои се извршуваат решенијата за присилна наплата, освен средствата на сметките со посебна намена кои се издвоени согласно со закон или пропис донесен врз основа на закон и средствата одобрени врз основа на договор со банката за дозволено негативно салдо на сметката;

18. **"Електронски пари"** се парична вредност претставена како побарување од издавачот која е сместена на електорнски уред, издадена врз основа на прием на пари во износ кој не е помал од вредноста на издадените електронски пари и е прифатена како средство за плаќање од страна на лица кои не се издавач на тие пари;

15. **"Трезорска сметка"** е трансакциска сметка која содржи систем на сметки кои се водат во Трезорската главна книга;

16. **"Здравствена трезорска сметка"** е трансакциска сметка која содржи систем на сметки кои се водат во Здравствената главна книга и

17. **"Надзор на платниот систем"** е функција која е насочена кон постигнување на целите поврзани со сигурноста и ефикасноста на платните системи преку процес на следење на постојните и планираните аранжмани, проценувајќи ги нив наспроти целите и политиките.[3]

II.НОСИТЕЛИ НА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 3

[3] Останатите точки (15,16 и 17) се испуштени во измената објавена во („Службен весник на Република Македонија " бр.166/12)

Носители на платниот промет се Народната банка на Република Северна Македонија (во натамошниот текст: Народната банка), банките кои добиле согласност за вршење на платен промет согласно со закон и филијали на странски банки и Трезорот при Министерството за финансии (во натамошниот текст: Трезорот), како посебен носител на платен промет за буџетските корисници и единките корисници и Трезорот на Фондот за здравствено осигурување на Македонија, како посебен носител на платниот промет на здравствените установи (во натамошниот текст: Трезорот на Фондот).

Член 4

Носителот на платниот промет е должен да обезбеди:

1) единствена трансакциска сметка за порамнување во Народната банка;
2) водечки број преку кој може единствено да се идентификува;
3) порамнување на платните инструменти на учесниците во платниот промет во текот на денот, а најмалку на крајот на денот согласно со терминскиот план на системот за порамнување на Народната банка;
4) правила и процедури за користење на услугите кои им ги нуди на учесниците во платниот промет;
5) рамноправност и еднаков третман на сите учесници во платниот промет;
6) сигурност и оперативна достапност;
7) процедури за навремено завршување на обработка, во случај на технички проблеми;
8) тајност на податоците за состојбата на трансакциската сметка согласно со закон;
9) заштита на податоците за сопственикот на трансакциската сметка;
10) сигурен и ефикасен пренос на средства меѓу учесниците во платниот промет и
11) известување на учесниците во платниот промет за состојбата и промените на нивните трансакциски сметки, најдоцна наредниот работен ден по настанување на промената.

Член 5

Народната банка, како носител на платниот промет, ги врши следниве работи:

1) организира систем за порамнување меѓу носителите на платниот промет;
2) отвора и води трансакциски сметки на банките, депозитни сметки на брокерските друштва и други сметки кои со закон е пропишано да се водат во Народната банка и врши плаќање од сметки;
3) отвора и води и други трансакциски сметки, доколку со закон поинаку не е определено;
4) отвора и води трезорска сметка;
5) води пресметковни трансакциски сметки за операторите на платните системи;
6) пропишува стандард за конструкција на сметките на учесниците во платниот промет;
7) доделува водечки број на носителите на платниот промет;
8) го определува износот на плаќањето кое е мало меѓубанкарско плаќање;
9) води регистар на трансакциски сметки во својот систем;
10) извршува решенија за присилна наплата кои се однесуваат за

трансакциски сметки што ги води и

11) го уредува начинот на водењето и содржината на единствениот регистар на трансакциски сметки.

Член 6

Банките и филијалите на странски банки како носители на платниот промет ги вршат следниве работи:

1) отвораат и водат трансакциски сметки на учесниците во платниот промет и вршат плаќања од сметки;

2) водат регистар на трансакциски сметки во нивниот систем и

3) извршуваат решенија за присилна наплата кои се однесуваат за трансакциски сметки што ги водат.

Член 7

(1) Трезорот, како посебен носител на платниот промет, освен работите утврдени со членот 38 од Законот за буџетите ги врши и следниве работи:

1) отвора и води сметки на буџетските корисници, единките корисници и на други институции во согласност со закон;
2) води регистар на сметки во неговиот систем;
3) ги врши плаќањата од сметките во рамките на Трезорската главна книга преку Трезорската сметка;
4) задолжува сметки во рамките на Трезорската сметка врз основа на договорни овластувања и
5) задолжува сметки во рамките на Трезорската сметка во случај на исправка на грешка од страна на Трезорот.

(2) Формата и содржината на обрасците за плаќање што ги користат буџетските корисници и единките корисници, како и постапката за исправка на грешка направена при вршење на платниот промет ги пропишува министерот за финансии.

Член 7 - а

(1) Трезорот на Фондот како посебен носител на платниот промет на здравствените установи, освен работите утврдени со членот 69-ѓ од Законот за здравственото осигурување ги врши и следниве работи:

1) отвора и води сметки на здравствените установи;
2) води регистар на сметки во неговиот систем;
3) врши плаќање од сметките во рамките на Здравствената главна книга преку Здравствената трезорска сметка;
4) задолжува сметки во рамките на Здравствената трезорска сметка врз основа на договорени овластувања и
5) задолжува сметки во рамките на Здравствената трезорска сметка во случај на исправка на грешка од страна на Трезорот на Фондот.

(2) Формата и содржината на обрасците за плаќање шти ги користат здравствените установи, како и постапката за исправка на грешка направена при вршење на платниот промет ги пропишува министерот за финансии.

Член 8

(1) Решенијата за присилна наплата кои ги задолжуваат трезорската сметка или здравствената трезорска сметка, односно сметката на должникот која се наоѓа во рамките на Трезорската главна книга или Здравствената главна

книга, Народната банка ги извршува така што по истите изготвува налози за извршување кои ги доставува за извршување до Трезорот или Трезорот на Фондот.

(2) Начинот на извршување на налозите од ставот (1) на овој член кога се задолжени Трезорската сметка или Здравствена трезорска сметка, односно сметката на должникот која се наоѓа во рамките на Трезорската сметка или Здравствената трезорска сметка, го пропишува министерот за финансии.

Член 9

(1) Трезорот или Трезорот на Фондот ги информира операторите на платните системи за сметките кои се водат во Трезорската главна книга или во Здравствената главна книга.

(2) Клириншката куќа која го води единствениот регистар на трансакциски сметки ги доставува податоците од истиот до Трезорот или Трезорот на Фондот.

III.ВРШЕЊЕ НА РАБОТИТЕ НА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 10

(1) Платниот промет се извршува единствено преку трансакциски сметки кои се пријавени во единствениот регистар на трансакциски сметки.

(2) Не е дозволено плаќање меѓу учесниците во платниот промет кое не се извршува преку трансакциски сметки.

Член 11

Носителот на платен промет ќе дозволи исплата на платата на учесникот во платниот систем само ако претходно за истата се платени данокот и придонесите.

Член 12

(1) Носителот на платниот промет, за вршење на работите во платниот промет, отвора трансакциска сметка на учесникот во платниот промет на негово писмено барање.

(2) Учесникот во платниот промет може да има повеќе трансакциски сметки кај еден носител на платен промет.

(3) Учесникот во платниот промет може да има трансакциски сметки кај повеќе носители на платниот промет.

(4) Начинот и постапката за отворање и затворање на трансакциската сметка од став (1) на овој член ги пропишува гувернерот на Народната банка.

Член 13

(1) Носителот на платниот промет ја затвора трансакциската сметка на учесникот во платниот промет на негово писмено барање, согласно со прописот од членот 12 став (4) од овој закон.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член носителот на платен промет ја затвора трансакциската сметка на учесникот во платниот промет и без негово писмено барање доколку учесникот во платниот промет е неактивен субјект чие бришење согласно со закон е објавено на веб страницата на Централниот регистар на Република Северна Македонија.

(3) Доколку учесникот во платниот промет престане да постои како правен субјект врз основа на закон, судска одлука или по налог на надлежен орган, носителот на платниот промет ја затвора трансакциската сметка на учесникот во платниот промет.

(4) Трансакциската сметка која нема салдо и промени во последните две години и не е блокирана, носителот на платниот промет е должен да ја затвори, за што задолжително го известува учесникот во платниот промет."

Член 14

Учесникот во платниот промет е должен за настанатите статусни и други промени писмено да ги извести носителите на платниот промет кај кои има трансакциска сметка најдоцна во рок од три дена од денот на донесувањето на одлуката за статусните и други промени.

Член 15

(1) Носителот на платниот промет е должен податоците за промените во својот регистар на трансакциски сметки да ги достави до единствениот регистар на трансакциски сметки истиот ден, а најдоцна до крајот на работното време на единствениот регистар на трансакциски сметки.

(2) Податоците за промените во регистарот на трансакциски сметки, единствениот регистар на трансакциски сметки ги доставува до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рокот утврден во ставот (1) од овој член.

(3) Единствениот регистар на трансакциски сметки го води клириншка куќа која ја определува Министерството за финансии.

Член 16

Податоците од единствениот регистар на трансакциски сметки можат да се користат под услови утврдени со овој и со друг закон.

Член 17

(1) За вршење на платниот промет се користат платни инструменти.

(2) Формата на платните инструменти на медиумите за пренос претставува предмет на договор меѓу носителот на платниот промет и учесникот во платниот промет.

(3) Платните инструменти и нивната содржина и форма, освен формата на платните инструменти содржани во медиумите за пренос, ги пропишува министерот за финансии.

Член 18

(1) Плаќањето преку трансакциски сметки се врши врз основа на платен инструмент.

(2) Платен инструмент на товар на сметка може да издаде:

1) учесникот во платниот промет - имател на сметката;
2) носителот на платен промет врз основа на договорни овластувања и решенија за присилна наплата;
3) носителот на платен промет за исправка на грешка направена од носител на платен промет, со исклучок на Трезорска сметка;
4) Трезорот при Министерството за финансии, за сметки во рамките на Трезорската сметка и
5) Трезорот на Фондот за сметки во рамките на Здравствената трезорска сметка.

(3) Постапката за исправка на грешка направена од носител на платен промет од ставот (2) точка 3 на овој член ја пропишува гувернерот на Народната банка.

Член 19

(1) Плаќањето по платниот инструмент се извршува доколку на трансакциската сметка на чиј товар се издава платниот инструмент има покритие.

(2) Под покритие на трансакциска сметка се подразбира состојбата на трансакциската сметка од претходниот ден зголемена за приливот на средства во текот на денот и за средствата одобрени врз основа на договор со банката за дозволеното негативно салдо на сметката, намалено за плаќањата во текот на денот до моментот на утврдување на покритието.

Член 20

(1) Учесникот во платниот промет може за плаќање во готово да подига од сметките и да држи во својата благајна пари во готово во висина на благајничкиот максимум.

(2) Висината на благајничкиот максимум ја утврдува учесникот на платниот промет со посебен акт.

(3) Учесникот во платниот промет - правно лице е должен сите парични средства од дневниот пазар примени во готово по која и да било основа да ги уплати најдоцна наредниот работен ден на својата трансакциска сметка.

(4) Плаќањето на производи и услуги во готово од страна на правни лица не може поединечно да биде повеќе од 6.000 денари.

Член 21

(1) Носителот на платниот промет е должен да ги извршува решенијата за присилна наплата во согласност со закон. Носителот на платен промет е должен да постапи по решенијата за присилна наплата најдоцна наредниот работен ден од денот на приемот на решението.

(2) Решенија за присилна наплата се заведуваат во евиденции според датумот и времето на нивното пристигнување и по ист редослед се извршуваат.

Член 22

(1)Решението за присилна наплата се доставува до носителот на платен промет назначен во решението за присилна наплата.

(2)Носителот на платен промет го извршува решението за присилна наплата доколку се точно наведени податоците од кои може со сигурност да се идентификуваат сите елементи на решението. Во спротивно го враќа на органот кој го издал, односно доверителот кој го поднел решението за допрецизирање.[4]

(3)Носителот на платен промет го извршува решението за присилна наплата од сите расположиви средства, од учесникот во платниот промет - должник кај носителот на платен промет.

(4)Доколку учесникот во платниот промет - должник на денарските сметки нема средства за целосно извршување на решението за присилна наплата, носителот на платен промет со примена на средниот курс на Народната банка кој важи на денот на трансакцијата, врши конверзија во

---

[4] Согласно Законот за дополнување на Законот за Платниот промет („Службен весник на Република Македонија " бр.59/12) зборовите „односно доверителот кој го поднел " наведени во член 22 став (2) ќе се применуваат од 01.09.2012 година.

денари на средства од девизни сметки и пренос на денарската сметка на учесникот во платен промет -должник до износот потребен за целосно извршување на решението за присилна наплата.

(5)Во случај на недостиг на средства за потполно извршување на решението за присилна наплата, носителот на платниот промет го извршува решението до висината на расположливите средства и ја блокира сметката и со доставување на даночниот број на учесникот - должник преку единствениот регистар на трансакциски сметки ги известува сите други носители на платен промет дека не смеат да вршат плаќања од средствата на денарските и девизните сметки на учесникот - должник до потполно извршување на решението, освен налози со кои се врши пренос на средствата на сметката кај носителот на платен промет кој треба да го изврши решението за присилна наплата.

(6)По намирување на обврските по решение за присилна наплата, носителот на платниот промет ја деблокира трансакциската сметка за што преку единствениот регистар на трансакциски сметки ги известува сите носители на платниот промет.

(7)Носителот на платниот промет може да врши платен промет за учесникот - должник доколку нема други евидентирани решенија за присилна наплата.

Член 23

Ако учесникот во платниот промет на денот на истекот на договрот за орочување на неговите средства кај банката, има блокирана трансакциска сметка, банката не може да го продолжи договорот за орочување на средства. Банка кај која се водат орочените средства на учесникот во платниот промет чија сметка е блокирана, е должна на денот на истекот на договорот за орочување на средства, средствата да ги пренесе на трансакциската сметка на учесникот во платниот промет.

Член 24

Доколку трансакциската сметка на учесникот во платен промет е блокирана непрекинато повеќе од 45 дена, носителот на платен промет преку единствениот регистар за трансакциски сметки го известува Централниот регистар на Република Северна Македонија.

Член 25

(1) Учесникот во платниот промет не може да врши плаќање со пресметка доколку има блокирана трансакциска сметка.[5]

(2) Буџетските корисници, единките корисници и другите институции кои имаат сметки во Трезорската главна книга не можат да вршат плаќање со пресметка доколку имаат блокирана сметка.

[5] Согласно Законот за изменување на Законот за платен промет („Службен весник на Република Македонија" бр.199/15), одредбата на членот 25 став (1) ќе се применува од 31 декември 2017 година.

Согласно Законот за изменување на Законот за платен промет („Службен весник на Република Македонија" бр.193/17), одредбата на членот 25 став (1) ќе се применува од 31 декември 2018 година.

Согласно Законот за изменување на Законот за платен промет („Службен весник на Република Македонија" бр.7/19), одредбата на членот 25 став (1) ќе се применува од 31 декември 2019 година.

Согласно Законот за изменување на Законот за платен промет („Службен весник на Република Македонија" бр.31/20), одредбата на членот 25 став (1) ќе се применува од 31 декември 2021 година.

(3)Јавните здравствени установи кои имаат сметки во Здравствената главна книга не може да вршат плаќања со пресметка доколку имаат блокирана сметка.

Член 26

(1) Носителот на платниот промет може да наплатува надоместок за вршење на работите во платниот промет според тарифа што ја утврдува носителот на платниот промет.

(2) Носителот на платниот промет е должен да ја објави тарифата на видно место во своите простории и на својата интернет страница.

Член 27

Носителот на платен промет на барање на учесниците и на потенцијалните учесници во платен промет е должен да им даде претходни информации за условите за извршување на платниот промет. Информациите треба да бидат во разбирлива форма и да ги содржат најмалку следниве елементи:

1) начинот на утврдување на надоместоци што учесникот во платниот промет треба да ги плати на банката за извршените трансакции (депонирање готовина, подигање готовина или трансфер од или на сметката);

2) времето за кое ќе биде одобрена банката на корисникот на трансферот по добивањето на налогот, во случај на дозначување на средства, односно времето кога била одобрена банката, во случај на прилив на средства на сметката и

3) начинот и постапката за остварување на право на приговор и на надоместок за неизвршување и ненавремено извршување кои му се дадени на располагање на учесникот во платниот промет и начинот како да ги оствари тие права.

III-а. МИКРОПЛАЌАЊА

1.Услови за вршење на услуга на микроплаќање

Член 27-а

(1) Посредникот при микроплаќање мора да има основна главнина којашто во секој момент изнесува најмалку 3.000.000 денари и да ги исполнува техничките стандарди за вршење на микроплаќање.

(2) Налогот за вршење на микроплаќање се дава преку телекомуникациски, дигитален или информатичко-технолошки уред, а плаќањето го врши посредник при микроплаќање, кој дејствува исклучиво како посредник меѓу корисникот на микроплаќање и добавувачот на производи и услуги со кој посредникот при микроплаќање има склучено договор.

(3) Вкупните трансакции во еден циклус на пресметка по еден корисник на микроплаќање кај еден посредник при микроплаќање не смеат да надминат износ од 6.000 денари.

(4) Вкупните месечни трансакции на сите корисници на микроплаќање кај еден посредник при микроплаќање не смеат да надминат износ од 100.000.000 денари.

(5) Средствата што корисникот на микроплаќање ги уплатува кај посредникот при микроплаќање не се сметаат за депозит во смисла на

одредбите од Законот за банките, ниту се сметаат за електронски пари во смисла на одредбите од овој закон.

(6) Вршењето на микроплаќањето се уредува со договор потпишан од корисникот на микроплаќањето и посредникот при микроплаќањето.

(7) Посредникот при микроплаќање е должен најмалку еднаш во месецот да му достави на корисникот на микроплаќање, без надоместок, извештај за извршените микроплаќања и за трошоците за секое микроплаќање на начин и во форма уредени со договорот од ставот (6) на овој член.

2. Согласност за посредник при микроплаќање

Член 27-б

(1) Лицето кое има намера да биде посредник при микроплаќање согласно со овој закон, поднесува барање до Народната банка за добивање согласност за вршење на микроплаќање.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член се приложуваат следниве документи, податоци и информации:

1) назив, седиште и адреса на лицето кое има намера да биде посредник при микроплаќање и податоци за одговорното лице на правното лице;

2) доказ дека правното лице кое има намера да биде посредник при микроплаќање има основна главнина од најмалку 3.000.000 денари;

3) доказ дека се исполнети техничките стандарди за вршење на микроплаќање коишто се однесуваат најмалку на сигурноста и оперативната достапност, сигурниот и ефикасниот пренос на средствата меѓу корисникот на микроплаќање и добавувачот на производи и услуги со кој посредникот на микроплаќање има склучено договор;

4) правила и процедури за вршење на микроплаќање и за следење и почитување на лимитите за дозволените износи на микроплаќање;

5) процедури за навремено завршување на обработката во случај на технички проблеми и

6) програма за спречување на перење пари и финансирање на тероризмот, изработена согласно со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризмот.

(3) По барањето за издавање согласност за вршење на микроплаќање, одлучува гувернерот во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на барањето.

(4) Гувернерот го отфрла некомплетното барање за издавање на согласност од ставот (1) на овој член.

(5) Гувернерот го одбива барањето за издавање на согласноста од ставот (1) на овој член, доколку:

1) барањето не ја содржи комплетната документација од ставот (2) на овој член;

2) барањето содржи неточни или невистините податоци и

3) од доставените документи, податоци и информации произлегува дека не се исполнети условите поврзани со техничките стандарди за вршење на микроплаќање или условите поврзани со дозволените износи на микроплаќање, дефинирани со овој закон.

(6) Техничките стандарди од ставот (2) точка 3 на овој член подетално ги пропишува Советот на Народната банка.

(7) Документацијата, податоците и информациите со кои се потврдува исполнувањето на условите од ставот (2) на овој член, начинот на нивното доставување и начинот на нивното оценување ги пропишува Советот на Народната банка.

Член 27-в

(1) Посредникот при микроплаќање е должен писмено да ја извести Народната банка за секоја промена во документацијата, информациите и податоците од членот 27-б став (2) од овој закон со образложение за причините поради кои е извршена промената.

3. Регистар на посредници при микроплаќање

Член 27-г

(1) Народната банка води Регистар на посредници при микроплаќање.

(2) Гувернерот на Народната банка ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на Регистарот на посредници при микроплаќање.

4. Известување

Член 27-д

(1) За издавање и укинување на согласноста за вршење на микроплаќање Народната банка писмено го известува Министерството за финансии во рок од пет работни дена од денот на издавањето и укинувањето на согласноста.

(2) Известувањето од ставот (1) на овој член содржи:

1) назив, седиште и адреса на посредникот при микроплаќање;

2) податоци за одговорното лице на посредникот при микроплаќање;

3) датум на издавање, односно укинување на согласноста на посредникот при микроплаќање и

4) причини за повлекување на согласноста за посредник при микроплаќање.

5. Надзор над посредниците при микроплаќање

Член 27-ѓ

(1) Надзор над работењето на посредниците при микроплаќање врши Народната банка, во доменот на:

1) утврдување на исполнувањето на техничките стандарди за вршење на микроплаќања од членот 27-б од овој закон и

2) утврдување на почитувањето на лимитите за поединечна трансакција и за вкупните месечни трансакции при микроплаќање.

(2) Надзорот од ставот (1) на овој член Народната банка може да го врши преку вонтеренско следење на работењето на посредникот при микроплаќања или преку теренски контроли кај посредникот при микроплаќања, во согласност со интерните акти на Народната банка.

(3) Посредникот при микроплаќање е должен до Народната банка да доставува извештаи за извршените микроплаќања.

(4) Формата и содржината на извештаите и динамиката на нивното доставување ги пропишува Советот на Народна банка.

Член 27-е

При теренските контроли посредникот при микроплаќање е должен на овластеното лице на Народната банка да му овозможи непречено вршење на надзорот, увид во работењето и на негово барање да му ги стави на располагање целокупната документација, информации и податоци.

Член 27-ж

(1) За преземените дејствија во постапката на теренска контрола овластеното лице на Народната банка составува записник.

(2) Посредникот при микроплаќање има право на приговор на записникот во рок од осум дена од денот на приемот на записникот од Народната банка.

Член 27-з

Кон посредникот при микроплаќање за кој ќе се утврди дека не работи согласно со одредбите од овој закон, Народната банка може да ги преземе следниве мерки:

1) да достави писмено предупредување или писмена препорака;

2) да издаде писмена наредба и да определи рок за усогласување на работењето и актите со одредбата од овој закон и прописите пропишани согласно со одредбите од овој закон и

3) да ја повлече согласноста за посредник при микроплаќање.

Член 27-ѕ

Гувернерот на Народната банка со решение ја повлекува согласноста на посредникот при микроплаќање ако утврди дека:

1) подолго од шест месеци не извршува услуга на посредник при микроплаќање;

2) согласноста за вршење на услуга посредник при микроплаќање е добиена врз основа на невистинити и лажни документи, податоци и информации;

3) повеќе не ги исполнува условите за вршење на услугата посредник при микроплаќање пропишани со овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон со што е загрозена сигурноста при вршење на микроплаќање;

4) не ги почитува или постапува спротивно на одредбите од овој закон и прописите донесени врз основа на одредбите од овој закон со што е загрозена сигурноста при вршење на микроплаќање и

5) го спречува извршувањето на контролата од страна на Народната банка.

Член 27-и

(1) Доколку Народната банка или орган овластен за вршење на инспекциски надзор согласно со закон имаат сознанија дека правни и физички лица вршат работи на посредник при микроплаќање без претходна согласност од Народната банка, веднаш ја известуваат Управата за финансиска полиција.

(2) Управата за финансиска полиција е должна веднаш по добивањето на известувањето од ставот (1) на овој член да изврши контрола на работењето на лицата од ставот (1) на овој член и да преземе мерки во рамките на своите надлежности.

IV.ЕЛЕКТРОНСКИ ПАРИ

Член 28

(1) Издавач на електронски пари може да биде само:

1) банка со седиште во Република Северна Македонија која од гувернерот на
Народната банка добила претходна согласност за издавање на електронски пари;

2) филијала на банка од земја членка на Европската унија, во согласност со Законот за банките;

3) филијала на странска банка која, согласно со Законот за банките, од гувернерот на Народната банка добила дозвола за отворање и работа и

4) друштво за издавање електронски пари, кое од гувернерот на Народната банка добило дозвола за основање и работа во согласност со овој закон.

(2) Примањето на парични средства заради издавање на електронски пари не значи примање на депозит или други повратни извори на средства во смисла на одредбите од Законот за банките, доколку електронските пари се издадат веднаш при приемот на паричните средства.

Член 29

(1) Електронските пари се издаваат врз основа на договор за издавање електронски пари склучен меѓу издавач на електронски пари и физичко лице - сопственик на електронски пари (во натамошниот текст: сопственик).

(2) Врз основа на договорот од ставот (1) на овој член, а по уплата на определениот износ на парични средства, на сопственикот му се издаваат електронски пари со кои може да врши плаќања во износ до покритието на издадените електронски пари.

(3) За издадените електронски пари сопственикот му плаќа на издавачот провизија. При плаќање со електронски пари не се наплатува провизија или други трошоци.

(4) Покритието на издадените електронски пари е во износ на уплатените парични средства, намалени за износот на извршените плаќања и наплатените провизии.

Член 30

Освен ако поинаку не е пропишано во овој закон, односите меѓу издавачот на електронски пари и сопственикот се уредуваат согласно со одредбите од Законот за облигационите односи.

2. Права и обврски на издавачот и сопственикот

Член 31

(1) Сопственикот може во секое време во периодот на важноста на договорот за издавање на електронски пари да побара од издавачот исплата на покритието на издадените електронски пари во полна вредност, во готови пари или со пренос на негова трансакциска сметка. Исплатата мора да се изврши во рок од најмногу осум дена по приемот на барањето за исплата.

(2) Издавачот на електронски пари нема право за исплатата од ставот (1) на овој член да наплатува надоместок или други трошоци.

(3) Одговорноста за штета која може да произлезе во врска со ставовите (1) и (2) од овој член не може договорно да се исклучи или ограничи.

(4) Во договорот за издавање на електронски пари се утврдуваат условите за исплата, при што може да се утврди минимален износ на исплата кој не може да биде помал од 700 денари.

Член 32

Издавачот на електронски пари е должен да му дозволи на сопственикот пристап до информациите за покритието за издадените електронски пари.

Член 33

(1) Издавачот на електронски пари е одговорен пред сопственикот за изгубениот износ на покритието и за неточното извршување на плаќањето дури и ако причината за таквата загуба на покритието или неточното извршување на плаќањето е резултат на оштетен уред на кој се чуваат електронските пари или на оштетена опрема што не е под директна или ексклузивна контрола на издавачот на електронски пари.

(2) Издавачот на електронски пари може да биде ослободен од одговорноста од ставот (1) на овој член, ако докаже дека загубата на покритието или неточното извршување на плаќањето била предизвикана поради невнимание или намерно дејство на сопственикот.

3. Друштво за издавање на електронски пари

Член 34

(1) На друштвото за издавање на електронски пари соодветно се применуваат одредбите од Законот за банките кои се однесуваат на основање на банка (акционери, почетен капитал, приоритетни акции, дозвола за основање и работење, дозвола за статусни промени и упис во трговски регистар), квалификувано учество во банка и согласности на акционери, отворањето на филијали на банки од Република Северна Македонија во странство, за собранието на банка, управниот и надзорниот одбор на банка (согласности, број на членови, именување и надлежности), служба за внатрешна ревизија на банка, мерки (редовни и дополнителни мерки, повлекување на согласности, укинување на дозвола за основање и работење и за статусни промени), отворањето и водењето на ликвидација на банка, за отворање и водење на стечајна постапка на банка, како и одредбите кои се однесуваат на извештаи, сметководство и ревизија и прекршочни санкции, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) Начинот на примена на одредбите од ставот (1) на овој член на друштвата за издавање на електронски пари поблиску го пропишува Советот на Народната банка.

3.1 Основање

Член 35

(1) Друштво за издавање на електронски пари се основа како акционерско друштво, по претходно добиена дозвола од гувернерот на Народната банка.

(2) За основање на друштво за издавање на електронски пари потребен е почетен капитал во пари од најмалку 70 милиони денари.

(3) Друштвото за издавање на електронски пари е должно да ја одржува вредноста на почетниот капитал од ставот (2) на овој член.

3.2 Управување со ризици

Член 36

Друштвото за издавање на електронски пари мора да располага со сопствени средства како што се дефинирани во Законот за банките. Сопствените средства не смеат да се намалат под износот на почетниот капитал од членот 35 став (2) на овој закон и во секое време мора да изнесуваат најмалку 2% од повисокиот износ од состојбата на:

1) тековното салдо на сите обврски за плаќање што произлегуваат од издавањето на електронски пари или

2) просечното салдо на сите обврски за плаќање што произлегуваат од издавањето на електронски пари во последните шест месеца.

Член 37

(1) Друштвото за издавање на електронски пари е должно да вложува средства во износ најмалку во висина на тековното салдо на сите обврски по издадените електронски пари. Инвестирањето може да биде само во нискоризични и високоликвидни средства.

(2) Видот на средствата во кои друштвата за издавање на електронски пари можат да вложуваат, обемот на вложувања, вкупно и во одделни видови на средства, методологијата за управување со ризиците кои произлегуваат од издавањето на електронските пари и вложувањата, методологијата за вреднување на средствата и начинот и содржината на известувањата во врска со вложувањата и изложеноста кон ризици, ги пропишува Советот на Народната банка.

3.3. Активности

Член 38

(1) Друштвото за издавање на електронски пари не смее да врши други активности освен издавање на електронски пари.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член друштвото за издавање на електронски пари може да врши и:

1) финансиски и нефинансиски услуги поврзани со издавањето на електронски пари, како што е администрирање на (управување со) електронски пари преку оперативни и други споредни услуги поврзани со издавањето на електронски пари и издавање и администрирање на други платежни средства, со исклучок на одобрување на кредити во која било форма и

2) услуги на складирање податоци на електронски уреди во име на други правни лица.

(3) Друштвото за издавање на електронски пари не смее да има и да стекне капитални делови во други правни лица, освен во правните лица кои ги вршат услугите од ставот (2) на овој член.

V. ПЛАТНИ СИСТЕМИ

Член 39

Платен систем претставува систем за пренос на средства кој е заснован на формални и стандардизирани договори и заеднички правила за обработка, пребивање и/или порамнување на плаќања меѓу учесниците во платниот систем.

Член 40

(1) Учесници во платниот систем се носителите на платен промет, клириншка куќа и агентот за порамнување.

(2) Учесниците во платниот систем во рамките на платниот систем ги вршат следниве работи:

- носителот на платен промет ги извршува финансиските обврски кои произлегуваат од платните инструменти во рамките на платниот систем,
- агентот за порамнување води сметки за порамнување на учесниците во платниот систем и
- клириншката куќа врши работи на пресметка и утврдување на обврските и побарувањата на учесниците во платниот систем.

(3) Учесник во платниот систем може да извршува активност на носител на платен промет и/или агент за порамнување и/или клириншка куќа во платниот систем.

(4) Еден од учесниците во платниот систем се определува за оператор на платниот систем. Операторот на платниот систем управува и раководи со платниот систем.

(5)Учесник во платен систем може да учествува во повеќе платни системи.

Член 41

(1) Платен систем се основа со писмен договор за учество во платен систем меѓу сите учесници, или меѓу операторот на платниот систем и секој учесник.

(2) Операторот на платен систем е должен да го пријави основањето на платен систем во Народната банка пред неговото започнување со работа.

(3) Народната банка може да води сметки за порамнување на учесниците во другите платни системи.

(4) Учесниците во платниот систем можат да основаат клириншка куќа регистрирана во Трговскиот регистар на Република Северна Македонија како акционерско друштво.

Член 42

(1) Платниот систем мора да има правила пропишани од операторот на платниот систем.

(2) Правилата на платниот систем се дел од договорот од членот 41 на овој закон и ги пропишуваат најмалку следниве работи:

1) кој е оператор на платниот систем;
2) кој може да биде учесник во платниот систем;
3) начинот на вршење на пресметката и порамнувањето;
4) правата и обврските на учесниците во платниот систем;
5) терминскиот план по кој работи платниот систем;
6) времето кога налозите во системот се конечни и не може повеќе да се отповикаат;
7) начините на размена на налози во платниот систем и

8) видот и висината на плаќањата кои се основа за работата на платниот систем.

Член 43

(1) Пресметката за утврдување на обврските клириншката куќа може да ја врши на еден од следниве начини:

1) преку сума на сите обврски на еден учесник кон друг учесник во пресметковен период (бруто принцип) или

2) како разлика на сите обврски на еден учесник и сите побарувања на еден учесник од другите учесници во системот во пресметковен период (нето принцип).

(2) Пресметката од ставот (1) точка 2 на овој член може да се прави:

1) како разлика на еден од друг учесник (билатерален нето принцип) или

2) како разлика на еден учесник со сите други учесници (мултилатерален нето принцип).

Член 44

(1) Надзор на платните системи врши Народната банка.

(2) Начинот и методологија на надзор на платните системи ги пропишува Советот на Народната банка.

Член 45

(1) Критериумите и стандардите за работењето на платните системи во согласност со меѓународно прифатените стандарди ги пропишува Советот на Народната банка.

(2) Заради ефикасно функционирање на платните системи, Народната банка може да издаде писмени препораки - совети до учесниците во платниот систем или операторот на платниот систем за негово функционирање во согласност со пропишаните стандарди и да утврди рокови во кои тие треба да се усогласат со препораките.

(3) Народната банка може да му забрани на операторот на платен систем да дава услуги во платниот систем доколку не ги почитува пропишаните стандарди и препораки од овој член.

Член 46

(1)Правните лица кои се вклучени во работење на платен систем или вршат други услуги поврзани со плаќања, се должни да доставуваат податоци од извршените активности во платниот промет до Народната банка.

(2) Содржината, начинот и роковите за доставување на податоците од ставот (1) на овој член ги пропишува Советот на Народната банка

VI. ПОРАМНУВАЊЕ МЕЃУ НОСИТЕЛИТЕ НА ПЛАТНИОТ ПРОМЕТ

Член 47

Порамнувањето меѓу носителите на платниот промет се врши преку системот за порамнување во Народната банка.

Член 48

Плаќањата меѓу учесниците во платниот промет кај различен носител на платен промет се сметаат за конечни кога резултатот од пресметката за утврдувањето на обврските кои потекнуваат од овие плаќања носителот на платниот промет го порамнува во системот за порамнување во Народната банка.

VII. ЧУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТИ

Член 49

(1) Носителот на платен промет е должен да ги чува платните инструменти и другите документи врз основа на кои се евидентирани промените на трансакциските сметки најмалку пет години по истекот на календарската година во која се евидентирани промените.

(2) Податоците од регистарот на трансакциски сметки се чуваат трајно. Документацијата врз основа на која е отворена и затворена трансакциската сметка се чува пет години по истекот на годината во која трансакциската сметка е затворена.

(3) Документите и податоците од ставовите (1) и (2) на овој член можат да се чуваат во изворен облик или на друг соодветен начин.

VIII. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 50

(1)Глоба во износ од 8.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на носител на платен промет, ако:

1) не ги обезбеди пропишаните услови од членот 4 на овој закон;

2) не води регистар на трансакциски сметки во својот систем (член 6 точка 2);

3) одобри извршување на плаќање кое не е преку трансакциска сметка (член 10 став (2));

4) постапува спротивно на начинот и постапката за отворање на трансакциска сметка (член 12 став (4));

5) не ја затвори трансакциската сметка доколку се исполнети условите, не го извести учесникот во платен промет за укинувањето на трансакциската сметка или не го почитува начинот и постапката за отворање и затворање на трансакциска сметка (членови 12 и 13);

6) податоците за промените во својот регистар на трансакциски сметки не ги доставува до единствениот регистар на трансакциски сметки во согласност со членот 15 став (1) од овој закон;

7) изврши плаќање по платен инструмент од трансакциска сметка на која нема покритие (член 19 став (1));

8) не постапи по решение за присилна наплата најдоцна наредниот ден од денот на приемот на решението за присилна наплата, решенијата за присилна наплата не ги евидентира според датумот и времето на нивното пристигнување или не ги извршува решенијата за присилна наплата според нивниот редослед (член 21);

9) не изврши конверзија во денари на средства од девизни сметки со примена на средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија кој важи на денот на трансакцијата или не изврши пренос на денарската сметка на учесникот во платен промет - должник до износот

потребен за целосно извршување на решението за присилна наплата (член 22 став (4));

10) не ја блокира сметката или не го достави даночниот број на учесникот - должник преку единствениот регистар на трансакциски сметки до другите носители на платен промет дека не смеат да вршат плаќања од средствата на денарските и девизните сметки на учесникот - должник до потполно извршување на решението за присилна наплата (член 22 став (5));

11) по намирување на обврските по решение за присилна наплата не ја деблокира сметката или за деблокирањето на сметка не ги извести другите носители на платен промет преку единствениот регистар на трансакциски сметки (член 22 став (6));

12) не го извести Централниот регистар за трансакциска сметка која е блокирана непрекинато повеќе од 45 дена (член 24);

13) не ја објави тарифата за надомест за вршење на работите во платниот промет на видно место во своите простории и на својата интернет страница (член 26 став (2));

14) на барање на учесникот во платниот промет не му стави на располагање информации за условите за извршување на платниот промет или условите за извршување на платниот промет не го содржат минимумот информации (член 27);

15) решенијата за присилна наплата кои ја задолжуваат трезорската сметка не ги извршува со изготвување на налози за извршување кои ги доставува за извршување до Трезорот (член 8 став (1));

16) не ги извршува финансиските обврски кои произлегуваат од платните инструменти во рамките на платниот систем (член 40 став (2) алинеја 1) и

17) е учесник во платен систем без да склучи договор за основање на платен систем или е учесник во платен систем без да склучи договор со операторот на платен систем (член 41 став (1)).

(2) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) точки 1, 6 и 8 на овој член на носителот на платен промет ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење до од три до шест месеци.

(3) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај носителот на платен промет за прекршоците од став (1) на овој член.

(4) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) точки 1, 6 и 8 на овој член на одговорното лице кај носителот на платен промет ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење должност во траење до една година.

Член 51

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за учесникот во платен промет микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за учесникот во платен промет мал трговец, од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност за учесникот во платен промет среден трговец и од 3.000 до 4.000 евра во денарска противвредност за учесникот во платен промет голем трговец ќе му се изрече за прекршок на правно лице ако:

1) не го извести писмено носителот на платниот промет кај кого има трансакциска сметка за настанати статусни и други промени (член 14);

2) не го уплати најдоцна наредниот работен ден на своја трансакциска сметка примените парични средства во готово по кој било основ (член 20 став (3)) и

3) има блокирана трансакциска сметка, а врши плаќање со пресметка

(член 25 став (1)).

(2) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок од став (1) на овој член на учесник во платен промет-трговец поединец.

(3) Покрај глобата од ставовите (1) и (2) на овој член на учесникот во платен промет од став (1) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност во траење од три месеци до една година, а на учесникот во платен промет од ставот (2) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност во траење до една година.

(4) Глоба во износ од 100 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице од став (1) на овој член за прекршоците од став (1) на овој член.

(5) Покрај глобата од став (4) на овој член на одговорното лице кај правното лице од став (1) на овој член ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење должност во траење до шест месеци.

Член 52

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност за среден трговец и од 7.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за голем трговец ќе му се изрече за прекршок на правно лице, ако издава електронски пари, а нема дозвола издадена од гувернерот на Народната банка.

(2) Покрај глобата за дејствието од ставот (1) на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење дејност во траење од три месеци до две години.

(3) Во случај кога прекршокот од ставот (1) на овој член е сторен од користољубие или со прекршокот е предизвикана поголема имотна штета, на правното лице ќе му се изрече глоба до двојниот износ на максималниот износ од ставот (1) на овој член или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист, но најмногу до десеткратен износ од износот во ставот (1) на овој член.

(4) Глоба во износ од од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(5) Покрај глобата од став (4) на овој член на одговорното лице кај правното лицеќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење должност во траење до една година.

(6) Во случај кога прекршокот од ставот (1) на овој член е сторен од користољубие или е предизвикана поголема имотна штета на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече глоба до двојниот износ на максималниот износ од ставот (4) на овој член или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист,но најмногу до десеткратен износ од износот во ставот (4) на овој член.

(7) Глоба во износ од 100 до 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(8) Покрај глобата за дејствието од ставот (1) на овој член на физичкото лице ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење дејност во траење до една година.

(9) За прекршокот од ставот (1) на овој член сторен од користољубие или со кој се предизвикува поголема имотна штета, на физичкото лице ќе му се

изрече прекршочна санкција глоба до двојниот износ од ставот (7) на овој член или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист.

Член 53

(1) Глоба во износ од 8.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на издавач на електронски пари, ако:

1) издаде електронски пари без да склучи договор за издавање на електронски пари (член 29 став (1));

2) на сопственикот на електронските пари не му овозможи исплата на покритието на издадените електронски пари или исплатата не ја изврши во рок од осум дена од приемот на барањето за исплата (член 31 став (1));

3) за исплатата од членот 31 став (1) на овој закон наплатува надоместок или други трошоци (член 31 став (2));

4) на сопственикот на електронски пари не му дозволи пристап до информациите за салдото и покритието за издадените електронски пари (член 32);

5) не вложува средства во износ најмалку во висина на тековните обврски по издадените електронски пари или вложувањето е во високоризични и/или нисколиквидни средства (член 37 став (1)) и

6) врши други активности освен издавањето на електронски пари (член 38 став (1)).

(2) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) точки 1, 3 и 5 на овој член на издавачот на електронски пари ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење до од три месеци до две години.

(3) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвренсост ќе му се изрече на одговорното лице кај издавачот на електронски пари за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(4) Покрај глобата за дејствијата од ставот (1) точки 1, 3 и 5 на овој член на одговорното лице кај издавачот на електронски пари ќе му се изрече и прекршочна санкција, забрана за вршење должност во траење до една година.

Член 54

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност за среден трговец и од 9.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за голем трговец ќе и се изрече за прекршок на клириншка куќа, ако:

1) не го води единствениот регистар на трансакциски сметки (член 15 став (2));

2) трансакциските сметки од единствениот регистар кој го води не ги доставува до Трезорот (член 9 став (2));

3) не ги врши работите на пресметка и утврдување на обврските и побарувањата на учесниците во платниот систем (член 40 став (2) алинеја 3);

4) е учесник во платен систем без да склучи договор за основање на платен систем или е учесник во платен систем без да склучи Договор со операторот на платен систем (член 41 став (1)) и

5) пресметката за утврдување на обврските не ја врши согласно со членот 43 од овој закон.

(2) Покрај глобата од ставот (1) на овој член на правното лице ќе и се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење од три месеци до една година.

(2) Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице од ставот (1) на овој член за прекршоците од ставот (1) на овој член.

(3) Покрај глобата од став (3) на овој член на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење должност во траење до една година.

Член 55

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност за среден трговец и од 4.000 до 6.000 евра во денарска противвредност за голем трговец ќе му се изрече на оператор на платен систем правно лице, ако::

1) не ја извести Народната банка за започнување со работа (член 41 став (2));

2) не пропише правила на платниот систем (член 42 став (1)) и

3) не ја почитува забраната на Народната банка (член 45 став (3)).

(2) Глоба во износ од 200 до 400 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Член 56

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност за среден трговец и од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност за голем трговец вклучен во работењето на платен систем или кој врши други услуги поврзани со плаќања ќе му се изрече на правно лице ако до Народна банка не достави податоци од извршени активности во платниот промет (член 46 став (1)).).

(2) Глоба во износ од 100 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице за прекршокот од ставот (1) на овој член.

Член 56-а

(1) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност за посредник при микроплаќање микро трговец, од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за посредник при микроплаќање мал трговец, од 1.500 до 2.500 евра во денарска противвредност за посредник при микроплаќање среден трговец и од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност за посредник при микроплаќање голем трговец ќе му се изрече на правно лице ако:

1) не ја извести Народната банка согласно со членот 27-в од овој закон и

2) не се придржува кон лимитите пропишани во овој закон.

(2) Покрај глобата за прекршоците од ставот (1) на овој член на посредникот примикро плаќање, ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење до шест месеци.

(3) Глоба во износ од 100 до 300 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице кај правното лице за прекршоците од став (1) на овој член.

(4) Покрај глобата од ставот (3) на овој член, на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење должност во траење од три месеци до шест месеци.

Член 56-б

(1) Глоба во износ од 800 до 1.000 евра во денарска противвредност за микро трговец, од 1.500 до 2.000 евра во денарска противвредност за мал трговец, од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност за среден трговец и од 8.000 до 10.000 евра во денарска противвредност за голем трговец ќе му се изрече на правно лице кое врши работи на посредник при микроплаќање без согласност од гувернерот на Народната банка.

(2) Покрај глобата од ставот (1) на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење од три месеци до две години.

(3) Во случај кога прекршокот од ставот (1) на овој член е сторен од користољубие или со прекршокот е предизвикана поголема имотна штета, на правното лице ќе му се изрече глоба до двојниот износ на максималниот износ од ставот (1) на овој член или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист, но најмногу до десеткратен износ од износот во ставот (1) на овој член.

(4) Глоба во износ од 250 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на физичко лице односно трговец-поединец кој врши работи на посредник при
микроплаќање без согласност од гувернерот на Народна банка.

(5) Глоба во износ од 300 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на одговорното лице во правното лице од ставот (1) на овој член за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(6) Покрај глобата од ставот (5) на овој член на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење дејност во траење до една година.

(7) Во случај кога прекршокот од ставот (1) на овој член е сторен од користољубие или е предизвикана поголема имотна штета на одговорното лице кај правното лице ќе му се изрече глоба до двојниот износ максималниот износ од ставот (5) на овој член или во сразмер со висината на причинетата или прибавената имотна корист, но најмногу до десеткратен износ од износот во ставовите (4) и (5) на овој член.

Член 56-в

Се брише

Член 56-г

За прекршоците утврдени со овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува надлежен суд.

Член 56-д

(1) За прекршоците утврдени со овој закон лицата кои се

овластени за контрола пред да поднесат барање за прекршочна постапка се должни на сторителот на прекршокот да му предложат постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, согласно со Законот за прекршоците.

(2) Овластените службени лице се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(3) Личните податоци од ставот (2) на овој член се чуваат пет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

(4) Советот на Народната банка на Република Северна Македонија ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 56-ѓ

Одмерувањето на висината на глобата се врши согласно со Законот за прекршоците.

IX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 57

Носителите на платниот промет се должни сите трансакциски сметки да ги пријават во Единствениот регистар на трансакциски сметки најдоцна до 31 декември 2007 година.

Член 58

Акцептните налози издадени заклучно со 30 јуни 2001 година ќе се извршуваат до нивна целосна наплата.

Член 59

Обврската од членот 11 на овој закон банките се должни да ја вршат најдоцна до 31 декември 2008 година.

Член 60

Учесниците во платните системи и операторите на платни системи кои веќе работат, се должни да го пријават своето работење во Народната банка во рок од 30 дена од влегувањето во сила на овој закон.

Член 61

Подзаконските прописи кои произлегуваат од овој закон ќе се донесат најдоцна до 31 декември 2007 година.

Член 62

Со денот на применувањето на овој закон престанува да важи Законот за платниот промет ("Службен весник на Република Македонија" бр. 32/01, 50/01, 52/01, 103/01, 37/02, 41/02, 61/02, 42/03 и 13/06).

Член 63

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а ќе се применува од 1 јануари 2008 година.

Одредбите од овој закон не се однесуваат на плаќањата на административни и судски такси преку мобилните оператори и на плаќањата во поединечен износ до 300 денари.

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 90 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.[6]

Започнатите прекршочни постапки до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат според одредбите на Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија" број 113/2007, 22/2008, 159/2008, 133/2009, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12,166/12, 170/13, 153/15, 199/15, 193/17 и 7/19)[7].

[6] Овие одредби претставуваат член 4 и член 5 од Законот за дополнување на Законот за промет промет ("Службен весник на Република Македонија" бр. 166/12) и се однесуваат на одредбите кои се дополнети со наведената измена.

[7] Оваа одредба претставува член 15 од Законот за платен промет промет ("Службен весник на Република Северна Македонија" бр. 24/20).